

گروپه‌کهی شیخ زانا یه‌کیکه له کارکردی شهربی ناوخو

مهجید دلنجیا

کاروکرده‌وه کانی گروپه‌کهی شیخ زانا زور خه‌لکی راچله‌کاندو تووشی شوکی کردن. بؤیه دواى پیشاندانی به‌شیکی کەم له تاوانه‌کانی ئەمباندە درندەیه جیگەی زورى له باسوخواسەکانی ناوخەلک و رۆژنامەکانیشدا گرت. به‌لەبەرچاوگرتنى رابردۇوی کەسیکى وەک شیخ زانا مروف ناتوانى ئىسلامى بۇونى ئەمانه بىبەرى بکات. لەکاتىكىشدا زورىک له ئەندامانى ئەو گروپه له مزگەوتەو بالەفرەبۇون گەرچى ھونه‌رى ملپەراندن له پیش ئىسلامىشدا ھەبۇوه، بەلام ئىسلام دواى هاتنى وەک دوا ئايىن و بەرنامەی ژيانىش بؤسەركوتى نەيارانى خۆى رەواج و شەرعىيەتى بەو ھونه‌رى ملپەراندن داوه. بؤیه کەسیکى وەک مەلا بەشىر زور راستگۈيانە قاچ و دەستىپەراندن له ئىسلامدا باسىدەكەت. ھەمووشمان فەتواكەی مەلا كريكارمان بىيىت دىز بە شىرکۆ بىكەسى شاعير كە وتنى: لەھەر لا كۆلانىكىدا بۇتان رىكەوت بەتەور ملى بېرىئىن. بؤیه ئەم ھونه‌رى ملپەراندن لاي ئىسلامىيەكان شتىكى سەيرۇ سەمەرە نىيە و لەخۇوه نەھاتووه سەرنج -

لە ئايەتەکانى قورئان بده دەزانىت، بن لادنەكان و زەرقاۋىيەكان باشتىرين جىبەجى كەرانى قورئانن. ھەرجۆرە تەفسىر و تەئويلىكىتەر خۆگىلەرنە لە ناوەرۆكى ئىسلام. گەرچى گروپه‌کهی شیخ زانا زور سەرنج و تىبىنى و گومان ھەلدىگەرن. لە جۆرى كرده‌وه کانىيان، لەزورى پارەپوليان، لەدواندى راشكاواانەيان و دەيان پرسىيارى گوماناۋىتى. بەلام ئەوهى جىگەي گومان نىيە لاي من ئەوهى، ئەمانه بەرنجام و کارکرىدە نەگريسى شەربى ناوخۇن. ئەو شەرهى وايىكەد، دلائىكى زورى تۆراندۇ بى ئۇمىدىيەكى زورى لەدلى خەلکى كوردىستاندا چاند زورىكى وەك ئىمەومانان سەربى خۇمان ھەلگرت وزۇرىكىش رىزانە بەرهى حىزبە ئىسلامىيەكانەوە. بەواتايەكىتەر حىزبە ئىسلامىيەكان لەم شەره تەواوېك بەھەممەند بۇون. ئەم حىزبانە دەزگاكانى پاراستن و زانىاريان ھىنندە سەرقالىي يەكدى بۇون و لەدۇوى نەيارى يەكدى دەگەران، ئىدى بىريان چوو، لەناوخۇي كوردىستان و پىلانى دۇزمانانى دەروروبەر چى دەگۈزەرى.

لىزەرە و لەئەنجمامى گەشەبۇونى ئىسلامىيەكان و پەلەقاژە بۇ سەركوتى ئىسلامىيەكان و ئىسلامىيەكانىش بۇ پاراستنى گىيانى خۆيان، كەوتىنە پەنابىردىن بۇ ئەم حىزبانە، وەك چۇن لەشەربى يەكىتى و پارتىدا، زور لە لايەنگرانى ھەردوو لا چوونە پاڭ حىزبە ئىسلامىيەكان ياخىز بچووكەكان. لاي يەكىتى و پارتىش ھەركەسىك بچووكتىرىن پاكانەيى بىنوسىبا كە وازى لە حىزبە ئىسلامەكان ھىنناوه ئەوه بى سى دەيانكىدە ئەندامى خۆيانو ھەزاربەندوبابويشيان بۇ دەھىنایەوە، كە فلانە كەس بۇوهتە ئەندامى خۆمان. بؤیه زورىك لەوانە كە بچووكتىرىن دەرفەتىيان بۇ رىكەوت سەنگەريان چۆلکردوو گەرانەوە شوينى ئەسلى خۆيان. لەپەيوەند بەم مەسەلەيە، من براادەرىك دەناسىم ئەندامى راپەرنىنى ئىسلامى

بوو، يه‌كىتى گرتى، پاش چەند رۆژىك زيندانى وشەلاقى باش، بەرياندا دواتر هىندهى پىنەچوو كابرا دەيگۈوت من يه‌كىتىم، دۆست وبرادەرانىك كەلەگەلىا كاريان دەكرد، قاقا پىي پىددەكەنин

چۈن دەيان زانى كە ئەو بەھەياتى نابىت بە يه‌كىتى. ئەم حىزبانە زۆر كالقامانە وناشيانە لە حىزبى بۇون دەروانن. بە عسىش كاتى خۆى هەروايىدەكرد، دەيوت تو وەرە بەس ببە بە حىزبى قەيناكە، مەيە بۇ كۆبۈونە وە، تەنيا مانگانە ئىشتراكە كەت بەدو با ناوت ھەبىت. ئەمە ئىيىستا لە يه‌كىتى و پارتى دەستداوه. بە بى ئەوهى بىان باشه خەلکىكى وا چ سوودىكى بۇ ئەوان دەبىت. هىچ سەير نىيە خەلکانىكى شىخ زانا ئاسا ئەم حىزبانە يان زوج كردووه و بۇ مەرامە كانى خۆيان بە كاريان هىنماون (ھەرچەندە شىخ زاناو گروپە كەي وەك وتم جىڭگەي گومانن). بۇ يە ئەم حىزبانە دەبى بە حىساباتى خۆياندا بېنە وە، يَا ئەوهەتا رىڭە چۆل كەن بۇ خەلکانى دىلسۆز خزمەت و حوكىمى ئەو مىللەتە بىكەت، يَا ئەوهەتا لە جياتى ئەوهى ئەوهەنە سەرقالى يەكتربىن، با بگەرىنە وە مەمانە يەك لە نىوان خۆيان و خەلکى كوردىستاندا دروستىكەن و بىزانن لە كوردىستان و دەوروبەر دۇزمىنان خەرىكى چ پىلانىكەن.

31-7-2005